

**Az 1956-os forradalom
és szabadságharc
tudományos kutatása
valamint helye az oktatásban
konferencia
2016. október 14-16. Szeged**

1956 október
SZTE
MEFESZ
SZEGED **2016**

*ahol a forradalom
szikvája kipattant*

A konferencia helyszíne
MTA Szegedi Területi Bizottsága (MTA SZAB, Szeged, Somogyi u. 7.)

Az 1956-os forradalom és szabadságharc tudományos kutatása valamint helye az oktatásban

konferencia

Időpont: 2016. október 14-16.

**Helyszín: MTA Szegedi Területi Bizottság
(6723 Szeged, Somogyi u. 7.)**

A konferencia védnökei:

Dr. Kiss Tamás az SZTE 1956 Emlékbizottság elnöke

Prof. Dr. Szabó Gábor az SZTE Rektora

Dr. Szegfű László a Belvedere Meridionale Alapítvány elnöke

A konferencia rendezője:

Belvedere Meridionale Alapítvány

A konferencia támogatója:

1956-os Emlékbizottság

Együttműködő partnerek:

SZTE 1956 Emlékbizottság

MTA Szegedi Területi Bizottság

Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség

MTA—ELTE Egyetemtörténeti Kutatócsoport

MTA Szegedi Területi Bizottság

Szegedi Tudományegyetem Polgáraiért Alapítvány

SZTE Oral History kutatócsoport

VERITAS Történetkutató Intézet

A konferencia programja

2016. október 14. (péntek)

10.00- 110-es terem

MEGNYITÓ

A vendégeket köszönti:

PROF. DR. SZABÓ GÁBOR, az SZTE rektora

DR. SZEGFŰ LÁSZLÓ, a Belvedere Meridionale elnöke

A konferenciát megnyitja:

DR. KISS TAMÁS, a MEFESZ egyik alapítója, az SZTE 1956 Emlékbizottság elnöke

10.30- 110-es terem

ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK 1956 KUTATÁSÁBAN I.

Levezető elnök: Miklós Péter (intézményvezető, Emlékpont)

10.30- JANCSÁK CSABA (szociológus, SZTE): A szegedi MEFESZ – értékvilága, hatóköre, hatásai

10.50- VAJDA TAMÁS (történész-levéltáros, SZTE): A DISZ működése a felsőoktatási intézményekben

11.10- KISS GÁBOR FERENC (hadtörténész, SZTE) A Magyar Néphadsereg 1956-ban

11.30-11.40 Kávészünet

11.40- 110-es terem

ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK 1956 KUTATÁSÁBAN II.

Levezető elnök: Jancsák Csaba (csoportvezető, MTA—SZTE [Oral history] szakmódszertani kutatócsoport)

11.40- KAHLER FRIGYES (egyetemi docens, KGRE): Sortüzek 1956

12.00- ZINNER TIBOR (kutatócsoport-vezető, VERITAS Történetkutató Intézet, egyetemi tanár, ELTE): A kádári megtorlás rendszere

12.20- MIKÓ ZSUSZANNA (főigazgató, Magyar Nemzeti Levéltár): Az 1956-os forradalom utáni megtorlás szervezeti kerete

13.00-14.00 Ebédszünet

14.00 110-es terem

MEGTORLÁS ÉS FELSŐOKTATÁS I.

Levezető elnök: Vajda Tamás (elnök, Magyar Felsőoktatási Levéltári Szövetség)

- 14.00- OSVÁTH ZSOLT (levéltáros, SZIE Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár): 1956 a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán egy eddig ismeretlen forrásanyag tükrében
- 14.20- MOLNÁR LÁSZLÓ (igazgató, Semmelweis Egyetem Levéltára): Új források 1956 történetéhez a Testnevelési Egyetem Levéltárában
- 14.40- PÁL ZOLTÁN (tudományos segédmunkatárs, MTA—ELTE Egyetemtörténeti Kutatócsoport): Megtorlás a mezőgazdasági akadémiákon 1956 után

15.00-15.10 kávészünet

- 15.40- SÁGI ÉVA – SZEMEREY TAMÁSNÉ (NYME Központi Levéltár): Életutak 1956. november 4. után
- 16.00- BATALKA KRISZTINA (levéltárvezető BME Levéltár): 1956-ról 60 év múltán – ismeretterjesztés és kutatás a Műegyetemen
- 16.20- HAÁG ZALÁN ISTVÁN (doktorjelölt, PTE): Megtorlás, ifjúsági szervezetek és hallgató élet a szegedi felsőoktatásban 1957-60.
- 16.40- BALÁZS GERGELY (történész): Eseménytorzítás, egy helytörténeti kutatás tükrében

2016. október 15. (szombat)

10.00 Díszterem

MEGTORLÁS ÉS FELSŐOKTATÁS II.

Levezető elnök: Draskóczy István (egyetemi tanár, ELTE; kutatócsoport vezető, MTA—ELTE Egyetemtörténeti Kutatócsoport)

- 10.00- SZÖGI LÁSZLÓ (ny. főigazgató, ELTE Egyetemi Könyvtár; projektvezető MTA—ELTE Egyetemtörténeti Kutatócsoport) Az 1956-os forradalom és megtorlás a hazai egyetemeken és kutatásuk
- 10.20- VARGA JÚLIA (igazgató, ELTE Egyetemi Levéltár; kutató, MTA—ELTE Egyetemtörténeti Kutatócsoport): Az ELTE 1956-ban disszidált hallgatói
- 10.40- BORSODI CSABA (intézetigazgató, ELTE BTK Történeti Intézet; projektvezető MTA—ELTE Egyetemtörténeti Kutatócsoport): A megtorlás és a megtorlás szervezete az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1957-1960
- 11.00- KISSNÉ BOGNÁR KRISZTINA (levéltárvezető, SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár): 1956 az Agrártudományi Egyetemen

11.20-11.40 Kávészünet

11.40- DÍSZTEREM

ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK 1956 KUTATÁSÁBAN II.

Levezető elnök: Bencsik Péter (történész, SZTE)

11.40- SZAKOLCZAI ATTILA (történész, Budapest): Képviselési és közvetlen demokrácia 1956-ban

12.00- MIKLÓS PÉTER (intézményvezető, Emlékpont): A forradalom „menetrendje”

12.20- VINCZE GÁBOR (történész, ÓNTE): A békétlen Békés. Egy alföldi kisváros a forradalom és megtorlás időszakában

13.00-14.00 Ebédszünet

14.00- Díszterem

1956 KÜLFÖLDI TÜKRÖZŐDÉSEI I.

*Levezető elnök: Rácz Lajos
(történész, intézetvezető, SZTE ATIKI)*

14.00- BENCSIK PÉTER (egyetemi adjunktus, SZTE): Csehszlovákia Kommunista Pártja és a csehszlovák állambiztonság reakciói a magyar forradalomra

14.20- ZALAI ANITA (főiskolai docens, SZTE): Az 1956-os forradalom spanyol visszhangja

14.40 LÉNÁRT T. ANDRÁS (egyetemi adjunktus, SZTE): Vérrapszódia: a spanyol filmművészet a magyar barikádokon

14.00- 217-es terem

1956 TANÍTÁSA I.

*Levezető elnök: Kiss Gábor Ferenc
(történész, SZTE)*

14.00- BAGI LÁSZLÓ (tanár, Szentes): Az 1956-os forradalom az általános iskolai oktatásban

14.20- NAGY TAMÁS (tanár, Budapest): Érzékenyítés, informális tanulás – 1956 tanítása középiskolában

14.40- MAJZIK ANDREA (szakvezető tanár, SZTE Juhász Gyula Gyakorló Iskola): Videointerjúk és projekt módszer a történelemtanításban

15.00-15.20 Kávészünet

15.20- Díszterem

1956 KÜLFÖLDI TÜKRÖZŐDÉSEI II.

*Levezető elnök: Rácz Lajos
(intézetvezető, SZTE ATIKI)*

15.20- FERWAGNER ÁKOS (egyetemi docens, SZTE): Szuezi és Budapesti válságjelenségek a birodalmakban

15.40- CATHRINE LEJTENYI (kutató, Berlin): The Private and the Political: Moments in the Endless Struggle for Freedom

15.20- 217-es terem

1956 TANÍTÁSA II.

Levezető elnök: Pihurik Judit (történész, SZTE), Kiss Gábor Ferenc (történész, SZTE)

15.20- SZABÓ SÁNDOR (hallgató, SZTE): 1956 – Az egyetemi tankönyvek tükrében

15.40- DÁVID BENJAMIN (hallgató, SZTE): Az 1956-os események oktatása a mai felsőoktatásban

16.00- BARACS RÓBERT (doktorandusz, SZTE): Az '56-os magyar menekültek fogadása és integrációja Hollandiában

16.00- JANCSAK CSABA – KISS GÁBOR FERENC (MTA—SZTE [Oral history] szakmódszertani kutatócsoport): Videointerjúk bevonásának lehetőségei a történelemtanításban

16.20- Díszterem

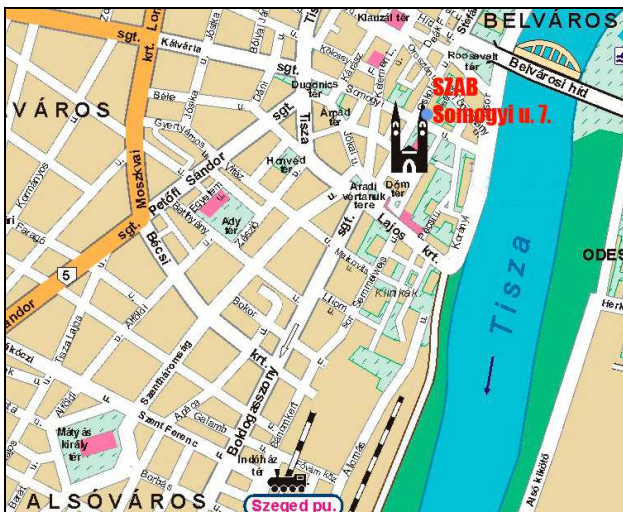
KONFERENCIAZÁRÁS

Kiss Tamás, Jancsák Csaba, Vajda Tamás

2016. október 16. (vasárnap)

10.00-10.20 Koszorúzás

MEFESZ emléktábla (SZTE BTK épületének fala, Egyetem u. 2.)

A programot az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára létrehozott Emlékbizottság támogatja.

A konferencia rendezője:

BELVEDERE
MERIDIONALE

A konferencia házigazdája:

